

Предмет:	Логіка
Клас:	4
Урок:	повторення вивченого матеріалу
Розділ програми:	Судження
Тема:	Задачі, які розв'язуються методом припущення і методом вилучення.
Тип уроку:	формування компетентностей
Мета:	навчальна: удосконалювати вміння розв'язувати задачі методами припущення та вилучення; складати правильні та хибні судження; добирати до поняття найближчий рід та видову відмінність; розвиваюча: розвивати увагу, логічне мислення, пам'ять, спостережливість; виховна: виховувати колективізм, дружнє ставлення.
Очікувані результати:	самостійно отримувати нові знання на основі тих, які вже мають учні, оволодівати логічними прийомами та способами діяльності.
Матеріально-технічне забезпечення:	□ дидактичне забезпечення: підручник, зошити, картки із завданнями для логічної розминки, презентація; □ технічні засоби навчання: ноутбук, інтерактивна дошка, медіа проєктор; □ використані джерела інформації: 1. Задачі на вилучення та припущення. презентація [Електронний ресурс] / Задачі на вилучення та припущення – Режим доступу: http://oipoppp.ed-sp.net/?q=node/5583 2. О.Митник. Експериментальний навчальний посібник 3 клас / О.Митник. – Київ: Початкова школа, 2012. – 107 с.
	Хід уроку
	I. Організаційний момент
Вчитель:	Сьогодні у нас незвичайний урок. До логіки зробимо ще один крок. Із нею ми вже зустрічались не раз, І знову вона завітала у клас, У логіці є завжди перешкоди, та знаю:

	Для творчих дітей їх немає ніколи.
	II. Актуалізація опорних знань. Мотивація навчальної діяльності.
	1. Логічна розминка ✓ У кілометрі _____ метрів; ✓ Перший весняний місяць _____; ✓ Лимон на смак _____; ✓ Кавун за формою _____. 2. Завдання «Обери пару»: Серед наведених слів обери такі, щоб отримати істинні судження. (Можна, квадратний, сто, червень, кислий, необхідно, круглий, не можна, солодкий, березень, тисяча.) 3. Вправа «Які з цих суджень хибні? Чому?» Двозначне число більше однозначного; Сума двох чисел більша різниці цих чисел; Число третього десятка більше числа 44; Різниця двох однакових чисел дорівнює нулю; 4. Вправа «За описом відгадай число». 1. Найменше з двоцифрових чисел; 2. Двоцифрове, кругле, число десятків більше від числа одиниць на 5; 3. найбільше двоцифрове; 4. Число третього десятка, в якому одиниць на 3 більше за число десятків. 5. Робота з презентаційним матеріалом.
	III. Робота над темою уроку. Повторення вивченого про рішення задач методом припущення та методом вилучення. 1. Пояснення вчителя 2. Робота над задачами
Вчитель:	- Давайте ми з вами розглянемо задачу. Задача: В одному класі навчаються три подруги: Оленка Біленко, Надійка Чорненко і Тетянка Руденко. Якось на перерві чорнява дівчинка сказала: «Дивно, що в однієї з нас біле, у другої чорне, а в третьої руде волосся, але ні в кого колір волосся не відповідає прізвищу». «Та це ж чудово!» -

зауважила Біленко. Який колір волосся у Тетянки? Цю задачу ми будемо розв'язувати з вами методом вилучення.

а) Ні в кого колір волосся не відповідає прізвищу. Таким чином:

Оленка Біленко не білява.

Надійка Чорненко не чорнява.

Тетянка Руденко не руда.

б) Чорнявій дівчинці відповіла Біленко. Таким чином, Оленка Біленко не чорнява.

в) Оскільки Оленка Біленко не білява і не чорнява, то Оленка Біленко руда.

г) Оскільки Оленка Біленко не чорнява і Надійка Чорненко не чорнява, то методом вилучення одержуємо, що Тетянка Руденко чорнява.

- Отже, ми з вами можемо зробити висновок, що метод вилучення всіх неможливих розв'язків дозволяє одержати правильну відповідь.

- А зараз ми з вами пригадаємо, як розв'язуються задачі методом припущення.

Задача: У Степана день народження. Під час танців хтось із друзів сховав торт. Степан опитав тих друзів, які на його думку, могли так пожартувати. Отримано таку інформацію:

Борис: «Це був Дмитро».

Дмитро: «Андрій каже неправду».

Тарас: «Це був Євген».

Іван: «Це був не Тарас».

Євген: «Борис сказав правду».

Хто сховав торт, якщо тільки одне з шести тверджень правильне, і відомо, що пожартував один хлопчик?

- Давайте з вами міркувати таким чином.

а) Припустимо, правий тільки Борис і це був Дмитро. Але тоді правду сказав і Андрій, що це був не він. Оскільки правду сказав тільки один, то правий не Борис.

б) Припустимо, правий Дмитро і Андрій каже неправду. Тоді це зробив Андрій. Але тоді правду сказав і Іван. Отже правий не Дмитро.

в) Припустимо, правий Тарас і це зробив Євген. Але тоді правду сказав і Андрій.

	г) Припустимо, правий Іван і це не Тарас. Тоді, оскільки Андрій збрехав, то це зробив він. Але тоді правду сказав і Дмитро. д) Припустимо, правий Андрій і це не він. Тоді, оскільки всі інші збрехали, торт сховав Тарас. У цьому випадку все збігається. - Отже, правду сказав Андрій, а торт сховав Тарас.
	3. Колективна робота по закріпленню навичок рішення задач методом вилучення та припущення.
	а) Робота над задачею №2, с. 11 (підручник). <i>Відповідь: зошит взяла Світлана.</i> б) Робота над задачею № 4 , с. 11 (підручник). <i>Відповідь: Кульчицький був у костюмі Гаррі Поттера, Доценко – у костюмі Бетмана, Фролов – у костюмі Покемона.</i>
	IV. Узагальнення знань. Самостійне виконання учнями завдання «Перевір себе» на с. 13-14 (підручник).
	V. Хвилинка кмітливості <i>Завдання 5, с. 12 (підручник).</i>
	VI. Підсумок уроку - Які вправи вам найбільше сподобалося виконувати під час уроку? - Що дозволяє нам правильно розв'язати задачі на метод вилучення? - Чи важко було вам працювати над задачами на метод припущення?